

ПОСЛОВНИ

Број 13 / јануар 2018.

ПОРЕЗИ
РАЧУНОВОДСТВО
БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО
ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ
ЗАРАДЕ

САВЕТНИК

ИЗДАЈАМО:

ПРОПИСАНЕ СУ КОНТРОЛНЕ АКЦИЗНЕ МАРКИЦЕ И ЗА КАФУ
– од 1. јануара 2018. године

КОМЕНТАР ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

ПРИПРЕМНЕ РАДЊЕ У ВЕЗИ СА САСТАВЉАЊЕМ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА ЗА 2017. ГОДИНУ – ПРИВРЕДА И БУЏЕТ

КОРИШЋЕЊЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРОСУЂИВАЊА
ПРИЛИКОМ САСТАВЉАЊА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

РАЧУНОВОДСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ МАЊКОВА И ВИШКОВА
(КАЛО, РАСТУР И ЛОМ) ПО ГОДИШЊЕМ ПОПИСУ

ОБРАЧУНАВАЊЕ АКЦИЗЕ И ПДВ-А НА РАСХОД И МАЊАК ДОБАРА
УТВРЂЕН ГОДИШЊИМ ПОПИСОМ

ТРАНСФЕРНЕ ЦЕНЕ – ПРИМЕНА МЕТОДЕ УПОРЕДИВЕ ЦЕНЕ НА ТРЖИШТУ – ДРУГИ ДЕО

ПДВ ЕВИДЕНЦИЈА О ОПОРЕЗИВОМ ПРОМЕТУ И ОБРАЧУНАТОМ ПДВ-У,
СА ИСКАЗИВАЊЕМ ПОДАТАКА У ОБРАСЦУ ПОПДВ

ТЕМА БРОЈА: НОВИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ОБРАЧУН ЗАРАДА У 2018. ГОДИНИ

Кроз јединствен и оригиналан концепт, на више од 500 страна А4 формата, Саветник читаоцима разјашњава најважније институте из области зарада, плата и других примања, а поред тумачења прописа, садржи и многобројне примере обрачуна.

Намењен је правним и рачуноводственим службама у привредним друштвима, јавном сектору и образовним институцијама, предузетницима, рачуноводственим агенцијама, удружењима послодаваца, синдикатима, привредним коморама, адвокатима итд.

У првом делу Саветника обрађена је исплата зарада и других примања у привредним делатностима, а у другом делу су дате карактеристике и специфичности исплата плата и других примања која остварују државни службеници, намештеници и запослени у јавним службама, односно запослени чије се плате финансирају из средстава буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, као и из средстава обавезног социјалног осигурања.

Уз књигу је приложено и прво измењено и допуњено издање на CD-у, које је усклађено са прописима донетим закључно са августом 2017. године.

ИНГ-ПРО

НОВО
ШТАМПАНО
ИЗДАЊЕ

САВЕТНИК ЗА ОБРАЧУН, ОПОРЕЗИВАЊЕ И ИСПЛАТУ ЗАРАДА, ПЛАТА И ДРУГИХ ПРИМАЊА

За наручивање, као и за све детаљне информације, можете нам се обратити путем телефона: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или путем мејла: office@ingpro.rs

АУТОР
мр Жељко
Албанезе

ЦЕНА:
5.000,00 динара (+ 10% ПДВ-а).

Тираж је ограничен.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Жељко Албанезе

Аутори:

Борислав Ињац

Жељко Албанезе

Јован Чанак

Љиљана Симић

Милица Бјелић

Павле Кутлешкић

Графичка припрема:

Мирослав Арамбасић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

имејл: redakcija@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник / главни и одговорни уредник Жељко Албанезе.
- Год. 1, бр. 1 (јан. 2017) - . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017 - (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно.

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник

Штампани часопис „Пословни саветник” представља издање стручних ауторских текстова из области пореза, рачуноводства, буџетског рачуноводства, пословних финансија и зарада. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и слично.

Од рубрика у часопису издавајмо: Порези, Рачуноводство, Буџетско рачуноводство, Пословне финансије, Зараде.

Штампани часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” излази из штампе месечно. У току године излази 10 бројева и 1 двоброј. У оквиру претплате, претплатници на штампано издање добијају могућност да писано, путем имејла, добију одговоре на питања у вези с темама које часопис обрађује.

Под слоганом „Будимо на вези” часопис је отворен за сва питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике, а читаоци их могу упутити на адресу главног и одговорног уредника: zeljko.albaneze@ingpro.rs.

Такође, претплатници могу и сами предлагати теме које су важне за њихово пословање.

Најважније о рубрикама у часопису:

ЗАРАДЕ И ДРУГА ЛИЧНА ПРИМАЊА

Актуелне обрачуне зарада, накнаде зарада и друга примања запослених из радног односа и других лица која ангажују послодавци по уговорима ван радног односа, објашњавамо кроз њихове обрачуне са становишта Закона о раду, али и са становишта примене пореских прописа.

ФИНАНСИЈЕ И РАЧУНОВОДСТВО

Пратимо рачуноводствене промене привредних субјеката од отварања пословних књига на почетку године, преко актуелних промена у току године, до пописа и састављања годишњег рачуна.

ПОРЕСКИ ПРОПИСИ

Пратимо и објашњавамо примену свих пореских прописа – ПДВ, акцизе и порески поступак, али и примену пореза и доприноса на лична примања запослених и других лица, као и пореске обавезе по основу покретне и непокретне имовине, капитала и сл. Нећемо заборавити ни примену прописа о избегавању међународног двоструког опорезивања.

БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО

Месечно пратимо пословање буџетских корисника и дајемо актуелне обрачуне у књиговодству по буџетским прописима.

ПЛАТЕ И ДРУГА ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ КОД БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА

Паралелно са зарадама, дајемо и примере обрачуна плата и других личних примања запослених и других лица код буџетских корисника, уважавајући специфичности обрачуна у здравству, просвети, али и у јединицама локалне самоуправе, посебно имајући у виду предстојећу примену законских прописа о платама у јавном сектору.

ОСТАЛО:

- новине у платном промету,
- актуелности у спровођењу царинских прописа,
- тумачења министарстава,
- актуелни месечни статистички подаци.

Часопис можете поручити телефоном: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или имејлом: office@ingpro.rs

Садржај

■ ПРОПИСАНЕ СУ КОНТРОЛНЕ АКЦИЗНЕ МАРКИЦЕ И ЗА КАФУ – од 1. јануара 2018. године	3
■ КОМЕНТАР ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	8
■ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА	13
■ СПРОВОЂЕЊЕ ПРИПРЕМНИХ РАДЊИ ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА НА ДАН 31. 12. 2017. ГОДИНЕ	18
■ ПРИПРЕМНЕ РАДЊЕ У ВЕЗИ СА САСТАВЉАЊЕМ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2017. ГОДИНУ – ПРИВРЕДА И БУЏЕТ	23
■ КОРИШЋЕЊЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРОСУЂИВАЊА ПРИЛИКОМ САСТАВЉАЊА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	29
■ ОБРАЧУНАВАЊЕ АКЦИЗЕ И ПДВ-А НА РАСХОД И МАЊАК ДОБАРА УТВРЂЕН ГОДИШЊИМ ПОПИСОМ.....	35
■ РАЧУНОВОДСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ МАЊКОВА И ВИШКОВА (КАЛО, РАСТУР И ЛОМ) ПО ГОДИШЊЕМ ПОПИСУ.....	45
■ ПДВ ЕВИДЕНЦИЈА О ОПОРЕЗИВОМ ПРОМЕТУ И ОБРАЧУНАТОМ ПДВ-У, СА ИСКАЗИВАЊЕМ ПОДАТАКА У ОБРАСЦУ ПОПДВ.....	50
■ ТРАНСФЕРНЕ ЦЕНЕ – ПРИМЕНА МЕТОДЕ УПОРЕДИВЕ ЦЕНЕ НА ТРЖИШТУ – ДРУГИ ДЕО	62
■ ОБАВЕЗА ПЛАЋАЊА ЧЛАНАРИНЕ ПРИВРЕДНОЈ КОМОРИ СРБИЈЕ ЗА 2018. ГОДИНУ	67
■ ИМЕНОВАЊЕ ЗАСТУПНИКА У ЦАРИНСКОМ ПОСТУПКУ	69
■ ПИТАЛИ СТЕ – ОДГОВАРАМО	71
■ КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ЗА ЈАНУАР 2018. ГОДИНЕ	74
■ ИЗНОС ЛИЧНИХ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ И ДРУГИХ ЛИЦА И ЊИХОВ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН – на основу просечне зараде у Републици у месецу новембру 2017. године од 65.609 динара	77

ТЕМА БРОЈА

■ НОВИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ОБРАЧУН ЗАРАДА У 2018. ГОДИНИ	83
--	----

ПРОПИСАНЕ СУ КОНТРОЛНЕ АКЦИЗНЕ МАРКИЦЕ И ЗА КАФУ

– од 1. јануара 2018. године

Извршеним изменама Закона о акцизама крајем 2016. године прописана је обавеза обрачунавања акцизе од 1. 1. 2018. године и за лица која врше прераду, пржење, паковање, као и друге са њима повезане радње које се врше у сврху производње кафе. То значи да ће се обрачунавати акциза на кафу не само приликом увоза већ и приликом поступања у сврху производње кафе на територији Србије. Прописана је и обавеза обележавања паковања кафе акцизним маркицама, па је донета **Уредба о изменама и допунама Уредбе о изгледу контролне акцизне маркице, врсти података на маркици и начину и поступку одобравања и издавања маркица, вођења евиденција о одобреним и издатим маркицама и обележавања цигарета и алкохолних пића** („Сл. гласник РС”, број 108/2017 – у даљем тексту: **Измена Уредбе**), чије су одредбе ступиле на снагу 9. децембра 2017. године, осим одредаба које прописују начин **обележавања кафе акцизним маркицама** и **обавезу подношења Обрасца ПУ од стране увозника кафе надлежном царинском органу при царинењу кафе**, које се **примењују од 1. јануара 2018. године**.

Дакле, најбитније измене Уредбе односе се на утврђивање акцизне маркице за кафу, врсте паковања кафе која ће се обележавати акцизном маркицом и начина тог обележавања. Поред тога, прописани су нови обрасци захтева за издавање акцизних маркица (у даљем тексту: маркица).

Назив Уредбе је измењен због увођења акцизне маркице за кафу, па је сада то **Уредба о изгледу контролне акцизне маркице, врсти података на маркици и начину и поступку одобравања и издавања маркица, вођења евиденција о одобреним и издатим маркицама и обележавања цигарета, алкохолних пића и кафе** (у даљем тексту: **Уредба**).

1. Акцизне маркице за кафу – морају се ставити на свако појединачно паковање кафе.

Појединачним паковањем кафе за крајњу потрошњу, у смислу Уредбе, сматра се паковање кафе из члана 14. Закона о акцизама (у даљем тексту: **Закон**), и то:

- појединачно паковање кафе нето тежине од најмање 0,05 kg до 10 kg, независно од амбалаже у којој се пакује, и
- ринфузно паковање кафе у расутом стању, нето тежине преко 10 kg.

Маркица за обележавање кафе садржи следеће податке:

1) ознаку (врсту) паковања, и то за:

- појединачна паковања ознака је „П”,
- ринфузна паковања (у расутом стању) ознака је „Р”;

2) словну ознаку према врсти кафе, и то:

(1) за кафу произведену у земљи: А – за непржену кафу; Б – за пржену кафу; В – за љуспице и опне од кафе; Г – за екстракте, есенције и концентрате од кафе; Д – за кафу из члана 14. став 1. тач. од 5) до 8) Закона;

(2) за кафу из увоза: УА – за непржену кафу; УБ – за пржену кафу; УВ – за љуспице и опне од кафе; УГ – за екстракте, есенције и концентрате од кафе; УД – за кафу из члана 14. став 1. тач. од 5) до 8) Закона;

(3) ЕК – за кафу из члана 14. став 1. Закона (врсте кафе на које се плаћа акциза), коју произвођач односно увозник отпрема ради продаје у авионима и бродовима који саобраћају на међународним линијама, односно у слободним царинским продавницама;

3) речи „Република Србија – Министарство финансија”;

4) серијски број маркице.

Маркица за обележавање кафе у појединачном паковању, односно ринфузном паковању, јесте самолепљива сигурносна маркица на ролни, правоугаоног облика, величине 30 mm x 15 mm.

(произведена кафа за крајњу потрошњу која је пописана на дан 31. децембра 2017. године и за коју су пописне листе достављене надлежном пореском органу у року од 15 дана од дана извршеног пописа и кафа која је до 31. децембра 2017. године унета у царинско подручје Републике Србије, а за коју није окончан царински поступак);

- да произвођач алкохолног пића који има преузете контролне акцизне маркице за обележавање алкохолних пића, у складу са Уредбом о изгледу контролне акцизне маркице, врсти података на маркици и начину и поступку одобравања и издавања маркица, вођења евиденција о одобреним и издатим маркицама и обележавања цигарета и алкохолних пића („Сл. гласник РС”, бр. 137/2004, 11/2005, 29/2005, 56/2005, 75/2005, 88/2005, 108/2006, 83/2011, 113/2015 и 9/2017), први наредни захтев за издавање контролних акцизних маркица може да поднесе уколико раздужи најмање 50% претходно преузетих маркица;

- да се досадашњи Образац ЗАМ – Захтев за издавање контролних акцизних маркица замењује Обрасцем ЗАМ/ЦА – Захтев за издавање контролних акцизних маркица за цигарете и алкохолна пића, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део, као и да су Образац ЗАМ/К – Захтев за издавање контролних акцизних маркица за кафу и Образац АМ-К – Квартални извештај произвођача, односно увозника кафе о преузетим, утрошеним и враћеним контролним акцизним маркицама за кафу за период од ____ до ____ 20__ . године, одштампани уз ову уредбу и чине њен саставни део.

Образац ЗАМ – Захтев за издавање контролних акцизних маркица, одштампан уз Уредбу о изгледу контролне акцизне маркице, врсти података на маркици и начину и поступку одобравања и издавања маркица, вођења евиденција о одобреним и издатим маркицама и обележавања цигарета и алкохолних пића („Сл. гласник РС”, бр. 137/2004, 11/2005, 29/2005, 56/2005, 75/2005, 88/2005, 108/2006, 83/2011, 113/2015 и 9/2017), **који није искоришћен до дана ступања на снагу Измена Уредбе, може да се користи до његовог утрошка.**

У Обрасцу ПУ – Подаци о извршеном увозу цигарета и алкохолних пића, који је одштампан уз Уредбу о изгледу контролне акцизне маркице, врсти података на маркици и начину и поступку одобравања и издавања маркица, вођења евиденција о одобреним и издатим маркицама и обележавања цигарета и алкохолних пића („Сл. гласник РС”, бр. 137/2004, 11/2005, 29/2005, 56/2005, 75/2005, 88/2005, 108/2006, 83/2011, 113/2015 и 9/2017), **назив обрасца се мења и гласи: „Образац ПУ – Подаци о извршеном увозу цигарета, алкохолних пића и кафе”, а користиће се од 1. 1. 2018. године.** Изузетно, стари Образац ПУ који није искоришћен до 31. 12. 2017. године, може да се користи за увоз цигарета и алкохолних пића и након овог рока, а најкасније до његовог утрошка.

Важне напомене које се односе на обавезе обвезника акцизе на кафу:

- дужни су да, са стањем на 31. 12. 2017. г., изврше попис затечених залиха кафе и да пописне листе доставе надлежном пореском органу у року од 15 дана од дана извршеног пописа;
- од 1. јануара 2018. године дужни су да до утрошка пописаних залиха надлежној организационој јединици Пореске управе достављају податак о стању тих залиха кафе на последњи дан у месецу најкасније у року од десет дана по истеку календарског месеца, и то за сваки месец;
- лица која на дан пописа имају произведену кафу за крајњу потрошњу на залихама, нису дужна да наведени производ приликом стављања у промет обележе контролном акцизном маркицом;
- кафа која је до 31. децембра 2017. године унета у царинско подручје Републике, а за коју није окончан царински поступак, не обележава се контролном акцизном маркицом.

* * *

КОМЕНТАР ИЗМЕНА И ДОПУНА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Народна скупштина Републике Србије усвојила је **Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност**, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 113/2017 и ступа на снагу 1. јануара 2018. године, с тим што се неке измењене одредбе Закона примењују од 1. јануара 2018. године, поједине од 1. априла, односно од 1. јула 2018. године, а има и одредаба које ће се примењивати тек од 1. јануара 2019. године, што ће бити појашњено у овом тексту (у даљем тексту: **Измене Закона**).

Иначе, измене Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004, 86/2004 – исправка, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 – др. закон, 142/2014, 83/2015 и 108/2016 – у даљем тексту: **Закон**) уследиле су првенствено са циљем да се одложи почетак примене новог начина вођења евиденције о ПДВ-у и подношења Прегледа обрачуна ПДВ-а уз сваку пореску пријаву. Поред наведеног, најбитније измене Закона односе се на:

- проширење промета добара и услуга који се не сматра прометом у смислу ПДВ-а;
- увођење могућности опорезивања инвестиционог злата по посебном поступку;
- омогућавање смањења обрачунатог ПДВ-а који је порески дужник интерно погрешно обрачунао и користио као одбитни ПДВ;
- коришћења претходног ПДВ-а по основу издатака за исхрану запослених и других радно ангажованих у угоститељству, ако се врши наплата;
- прописивања места промета јединствених туристичких услуга;
- прописивање права на рефакцију ПДВ-а приликом куповине првог стана који је предмет хипотеке, односно предмет извршења у извршном поступку.

Пошто су датуми примене различити за већи део извршених измена, коментар истих је дат по датумима примене законских одредаба.

1. Измене Закона које се примењују од 1. јануара 2018. године

1) Проширено је изузимање од опорезивања, односно дефинисан је промет који се, са аспекта Закона, не сматра прометом добара и услуга. У том смислу је **новим чланом 6а** Закона прописано да се не сматра прометом добара и услуга, у смислу овог закона, онај промет добара и услуга који **врши давалац концесије концесионару, односно концесионар даваоцу концесије у оквиру реализације уговора о јавно-приватном партнерству са елементима концесије**, закљученог у складу са законом којим се уређују јавно-приватно партнерство и концесије. Сматра се да овај промет није извршен само:

- ако су давалац концесије и концесионар обвезници ПДВ-а који би
- имали у потпуности право на одбитак претходног пореза у случају када би се тај промет сматрао извршеним.

Законом о јавно-приватном партнерству („Сл. гласник РС”, бр. 88/2011, 15/2016 и 104/2016) **јавни уговор** је дефинисан као уговор о јавно-приватном партнерству са или без елемената концесије, закључен у писаном облику између јавног и приватног партнера, којим се, у циљу реализације пројекта јавно-приватног партнерства, уређују међусобна права и обавезе уговорних страна. Ова одредба је уведена због потреба да се у Републици Србији брже унапреди јавна инфраструктура, да се адекватно користе добра у општој употреби и пружају услуге од општег интереса. Изузимањем од опорезивања оваквог промета уговорним странама се олакшава пословање, имајући у виду да би, као опорезив промет (где између обвезника ПДВ-а – уговорних страна уговора о јавно-приватном партнерству са елементима концесије (јавног и приватног партнера) – долази до међусобног промета који је опорезив ПДВ-ом, при чему ПДВ обрачунат за промет једне уговорне стране представља претходни порез за другу), порески ефекат био небитан, али би успорио реализацију пројекта.

(3) укупна вредност испоручених добара већа је од 100 ЕУР у динарској противвредности по средњем курсу НБС, укључујући ПДВ;

(4) обвезник ПДВ-а поседује доказе да је путник отпремио добра у иностранство.

Очекује се измена Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ-а са правом на одбитак претходног пореза, како би се ближе уредио начин и поступак остваривања пореских ослобођења, затим шта се сматра личним пртљагом и доказима да је путник отпремио добра у иностранство, као и начин и поступак враћања ПДВ-а.

4. Прелазне и завршне одредбе Измена Закона

1) Према одредбама члана 9. Измена Закона, уколико је за промет добара и услуга који врши давалац концесије концесионару, односно концесионар даваоцу концесије у оквиру реализације уговора о јавно-приватном партнерству са елементима концесије, закљученог у складу са законом којим се уређују јавно-приватно партнерство и концесије, након ступања на снагу Измена Закона (1. 1. 2018), наплаћена односно плаћена накнада или део накнаде пре дана ступања на снагу овог закона, тај промет се сматра извршеним у складу са Законом, односно на тај промет ће се обрачунавати ПДВ сходно Закону који је био у примени до ове измене.

2) Према одредбама члана 10. Измена Закона, обвезник ПДВ-а који има право да се определи за обрачунавање ПДВ-а на промет инвестиционог злата и који се определи да ће од 1. априла 2018. године наставити са обрачунавањем ПДВ-а за тај промет, дужан је да надлежном пореском органу закључно са 31. мартom 2018. године достави обавештење о опредељењу за обрачунавање ПДВ-а за промет инвестиционог злата. Обвезник који не достави то обавештење у наведеном року, на промет инвестиционог злата примењује посебан поступак опорезивања који подразумева да на промет инвестиционог злата не обрачунава и не плаћа ПДВ, али има и ограничено право на одбитак ПДВ-а.

3) Према одредбама члана 12. Измена Закона, одлаже се обавеза подношења Прегледа обрачуна ПДВ-а (Образац ПОПДВ) за 1. 7. 2018. године.

* * *

Електронско правно издање

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Прописи.нет нуде преко 200.000 докумената – прописе, судску праксу (преко 40.000 сентенци), службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, и коментаре прописа врхунских стручњака. Ту су и калкулатори камата и судских такси, бројне актуелности и много тога још, у јединственом, дневно ажурном интернет издању с међусобно повезаним документима. Прописи.нет функционишу без икакве инсталације, имају бесплатан Мејл-сервис који прати све промене из области пословања коју корисник одабере и доставља их на мејл кориснику. Комфор, тачност и брзина, прегледни менији и једноставно коришћење расположиви су свима у било које доба дана и с било које локације у земљи и свету.

Пратите нас путем интернета на адреси: www.propisi.net

За њејџилајџу и грује информације љишиџе нам на: office@ingpro.rs
или нас љозовиџе на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 113/2017 – у даљем тексту: Измене Закона) ступио је на снагу 1. јануара 2018. године, с тим што се неке измењене одредбе Закона примењују већ приликом састављања пореског биланса за 2017. годину, односно поједине одредбе се примењују:

1) у 2017. години приликом утврђивања, обрачунавања и плаћања пореза на добит – измене везане за исправку вредности и отпис потраживања (чл. 16, 16а и 22а);

2) од 1. априла 2018. године – измене које се односе на сужавање предмета опорезивања порезом на добит по одбитку и достављање пореске пријаве за порез на добит по одбитку у року од три дана;

3) од 1. августа 2018. године – измене које се односе на обавезу подношења пореске пријаве у случају обуставе стечајног поступка услед продаје стечајног дужника као правног лица, односно обуставе поступка ликвидације, које ће се примењивати;

4) од 1. јануара 2018. године – све остале измене и допуне Закона.

У наставку следе најбитније новине у Закону о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 25/2001... и 113/2017 – у даљем тексту: Закон).

1. Измене које се примењују на утврђивање опорезиве добити за 2017. годину

У питању су Измене Закона у вези са исправком вредности и отписом потраживања. У том смислу мењан је члан 16. Закона тако што су брисане одредбе које се односе на услове под којима се у пореском билансу банке признаје расход по основу отписа потраживања на име кредита одобрених физичким односно правним лицима, јер су исте обухваћене изменом члана 22а, па су извршена правно-техничка усаглашавања.

Прецизирано је да се на терет расхода признаје исправка вредности појединачних потраживања из ст. 1. и 2. овог члана, ако је од рока за њихову наплату односно реализацију до краја пореског периода прошло најмање 60 дана. Ова измена је уследила као последица непрецизности норме која је коригована кроз Мишљење Министарства финансија РС бр. 401-00-1526/2017-04 од 14. 7. 2017. године.

Члан 22а Закона је допуњен, односно прописан је начин на који се банци признаје расход на име отписа потраживања по основу проблематичних кредита датих физичким и правним лицима. У том смислу Закон прописује да, у случају када банка у својим пословним књигама изврши исправку (100%) потраживања по основу таквог кредита, дужна је да, у складу са прописима НБС, изврши рачуноводствени отпис тог потраживања (пребацавањем из билансне у ванбилансну евиденцију), али није дужна да за износ исправке вредности потраживања (исказан на терет расхода) увећа приходе у пореском периоду у којем је извршила отпис.

Пошто банка, независно од извршеног отписа, фактички не одустаје од истог потраживања, у обавези је да, у случају његове наплате, наплаћени износ укључи у опорезиве приходе у пореском периоду у ком је наплата реализована.

Ради целовитости измене наводимо нове одредбе члана 22а Закона (нови ставови од 2. до 7):

„На терет расхода банке признаје се отпис вредности појединачних потраживања у складу са одредбама члана 16. ст. од 1. до 6. овог закона.

Изузетно од става 2. овог члана, на терет расхода банке признаје се отпис вредности појединачних потраживања по основу кредита одобреног неповезаном лицу у смислу овог закона, под условом да је од момента доспелости потраживања прошло најмање две године, уз пружање документације која представља основ за доказивање неспособности дужника да извршава своје новчане обавезе (нпр. документација из кредитног досијеа дужника о измиривању обавезе дужника према банци у току последњих дванаест месеци, преписка и друга документација о

Напомена: Наведена измена се не односи на накнаде по основу прихода од услуга правних лица из јурисдикција са преференцијалним пореским системом. На приходе које оствари нерезидентно правно лице из јурисдикције са преференцијалним пореским системом по основу свих услуга, без обзира на место њиховог пружања или коришћења, односно место где ће бити пружене или коришћене, обрачунава се и плаћа, као и сада, порез по одбитку по стопи од 25%.

Новина је и то да ће од **1. априла 2018. г.** приликом исплате накнаде за услуге обвезници подносити пореску пријаву за порез по одбитку у року од три дана од дана исплате прихода. Истоветан рок је прописан и изменом **члана 71.** Закона, за све исплате нерезиденту за које постоји обавеза подношења пореске пријаве за порез по одбитку, у складу са чланом 40. Закона (до 31. марта 2018. г. предаје се на дан исплате прихода нерезиденту).

4. Измене које се примењују од 1. августа 2018. године

Измене Закона које се примењују од 1. августа 2018. г., односе се на прописивање обавезе подношења пореске пријаве у случају обуставе поступка стечаја, тј. ликвидације, односно на прописивање рока за подношење пореске пријаве у случају обуставе стечајног поступка услед продаје стечајног дужника као правног лица. С тим у вези измењени су:

● **Члан 34.** Закона, којим је прописана **обавеза подношења пореске пријаве и у случају обуставе ликвидационог поступка**, а не само у случају покретања и окончања поступка ликвидације. Наиме, обвезник је дужан да поднесе пореску пријаву и порески биланс у року од 60 дана од дана обуставе поступка ликвидације, са стањем на дан обуставе поступка ликвидације. Прецизирано је да **период стечаја траје од правоснажности решења о настављању стечајног поступка банкрутством, до правоснажности решења о закључењу стечајног поступка, односно до правоснажности решења о обустави стечајног поступка услед продаје стечајног дужника као правног лица**.

● **Члан 64.** Закона, којим се прецизира **порески период за обвезника над којим је обустављен стечајни поступак услед продаје стечајног дужника као правног лица, односно он започиње наредним даном у односу на дан правоснажности решења о обустави стечајног поступка**. Прописано је да је обвезник дужан да за тај порески период у року од 15 дана (од правоснажности решења о обустави стечајног поступка) поднесе пореску пријаву у којој даје процену прихода, расхода и добити и обрачунава месечни износ аконтација пореза на добит.

Ове одредбе се примењују и у случају обуставе поступка ликвидације у току године.

* * *

СПРОВОЂЕЊЕ ПРИПРЕМНИХ РАДЊИ ЗА САСТАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА НА ДАН 31. 12. 2017. ГОДИНЕ

– За привредна друштва –

У вези са припремом финансијских извештаја неопходно је спровести низ активности које претходе њиховом састављању, у циљу реалног вредновања позиција имовине, обавеза, прихода и расхода на дан билансирања. Спровођење ових активности произлази из:

- 1) Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013 – у даљем тексту: Закон);
- 2) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 137/2014 – у даљем тексту: Правилник);
- 3) рачуноводствене регулативе коју примењује конкретно друштво у складу са Законом: МРС/МСФИ, МСФИ за МСП или Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица;
- 4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – у даљем тексту: Контни оквир);
- 5) Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама и
- 6) других интерних аката друштва.

1. Основне претпоставке и начела финансијског извештавања

Позиције које се приказују у редовним финансијским извештајима, вреднују се у складу са општим рачуноводственим начелима:

- 1) претпоставке да привредно друштво послује континуирано;
- 2) методе вредновања примењују се доследно из године у годину;
- 3) вредновање се врши уз примену принципа опрезности, а посебно:
 - у Билансу стања приказују се обавезе настале у току текуће или претходних пословних година, чак и уколико такве обавезе постану евидентне само између датума Биланса стања и датума његовог састављања,
 - у обзир се узимају сва обезвређења, без обзира на то да ли је резултат пословне године добитак или губитак;
- 4) у обзир се узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину, без обзира на датум њихове наплате односно исплате;
- 5) компоненте имовине и обавеза вреднују се посебно;
- 6) биланс отварања за сваку пословну годину мора да буде једнак билансу затварања за претходну пословну годину.

У складу са начелом сталности пословања, финансијски извештаји се састављају уз претпоставку да пословни субјекат стално послује и да неће обуставити пословање у периоду краћем од годину дана од дана извештавања. У складу са начелом настанка пословног догађаја, пословни догађај се признаје када је настао и укључује се у финансијске извештаје у периоду на који се односи, независно од пријема или исплате новца у вези са тим пословним догађајем.

Одступања од општих рачуноводствених начела дозвољена су само у случајевима примене појединих МСФИ, односно МСФИ за МСП, и таква одступања, као и разлози због којих настају, морају да се обелодане у Напоменама уз финансијске извештаје, укључујући и оцену њихових ефеката на имовину, обавезе, финансијску позицију и добитак или губитак правног лица, односно предузетника.

2. Предзакључне радње и књижења

Пре састављања финансијских извештаја треба извршити правилно вредновање позиција у финансијским извештајима, у складу са рачуноводственим правилима и рачуноводственим стандардима. Битни предуслови за обављање ових послова јесу спровођење предзакључних радњи и књижења које подразумева две основне активности:

10) Негативна емисиона премија, односно дуговни салдо на овом рачуну, на дан биланса преноси се на рачун 340 – Нераспоређени добитак ранијих година или на рачун 350 – Губитак ранијих година (члан 23. став 11. Правилника).

11) Дуговна салда на рачунима групе 48 – Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине, утврђена на дан биланса, рекласификују се на рачуну 224 – Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса (члан 37. став 3. Правилника).

12) Поједина друштва, корисници финансијског лизинга, у пракси примењују следећи поступак приликом евидентирања фактуре даваоца лизинга: евидентирају укупне обавезе по основу лизинга на конту 416 (главница плус камата), уз временско разграничење камате, ставом за књижење 289/416. По доспећу лизинг рате одговарајући износ доспеле камате се са рачуна 289 искњижава и евидентира на расходе камата – рачун 562. Уколико корисник лизинга на овакав начин врши књижење у току године, битно је да приликом састављања финансијских извештаја искључи обрачунату камату будућег периода из активе и пасиве биланса стања тако што ће се извршити сторнирање обрачунате а недоспеле камате са рачуна 289 и 416. Након отварања пословних књига за наредни обрачунски период износи обрачунате лизинг накнаде могу поново да се евидентирају на рачуне 289 и 416.

13) Дуговна салда на рачунима групе 48 – Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине, утврђена на дан биланса, рекласификују се на рачуну 224 – Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса (члан 37. став 3. Правилника).

5. Припремне радње које укључују временско разграничење расхода и прихода

При састављању финансијских извештаја треба извршити, ако то није урађено у току године, временско разграничење расхода и прихода, односно треба преконтролисати евиденцију свих расхода и прихода и уколико се неки од њих односи на наредни обрачунски период, неопходно је извршити њихово смањење, уз истовремено повећање временских разграничења. Такође, треба проверити да ли има прихода и расхода који су настали, а документација није испостављена. Уколико их има, треба саставити неопходну документацију и извршити књижење на одговарајућим рачунима прихода и расхода, уз истовремено књижење и на рачунима временских разграничења.

Обрачуни и друга књижења у склопу припремних радњи пред састављање финансијских извештаја

Пре него што се приступи састављању финансијских извештаја обавезно треба спровести и следеће:

- обрачунати и евидентирати амортизацију нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме, као и инвестиционих некретнина, ако се вреднују по фер вредности;
- обрачунати и књижити промене у вези са залихама недовршене производње и готових производа;
- обрачунати и спровести одговарајућа књижења у вези са исказивањем набавне вредности продате робе;
- утврдити и књижити усклађивања са фер вредношћу за имовину која се, у складу са рачуноводственим политикама, исказује по фер вредности;
- утврдити и прокњижити евентуална обезвређења појединих облика имовине;
- спровести обрачун валутне клаузуле и обрачун курсирања, имовине и обавеза у иностраној валути, као и имовине и обавеза код којих је уговорена валутна клаузула;
- спровести обрачун и књижење одложених пореских обавеза и средстава;
- спровести обрачун и књижење резервисања;
- спровести исправку вредности купаца у складу са политиком за вредновање потраживања од купаца прописаном Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама правног лица.

ПРИПРЕМНЕ РАДЊЕ У ВЕЗИ СА САСТАВЉАЊЕМ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2017. ГОДИНУ – ПРИВРЕДА И БУЏЕТ

Потребно је да се ради састављања финансијских извештаја за 2017. годину предузме читав низ активности у вези са пословним догађајима, које се морају рачуноводствено верификовати. У те припремне радње, које претходе састављању финансијских извештаја, убраја се следеће:

- 1) детаљна провера свих прокњижених ставки које се односе на пословне промене у 2017. години, као и да ли су исте евидентирани на одговарајућим субаналитичким контима у складу са Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, бр. 16/2016, 49/2016, 107/2016 и 46/2017 – у даљем тексту: Правилник о Контном плану за буџетски систем);
- 2) усаглашавање примљених и утрошених буџетских средстава (административни и други трансфери између директних и индиректних корисника);
- 3) усклађивање стања главне књиге са помоћним књигама;
- 4) усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза;
- 5) спровођење извршеног пописа, односно свођење књиговодственог стања имовине и обавеза према стању у пописним листама за 2017. годину, као и књижење инвентурних разлика;
- 6) провера књижења датих и примљених аванса у вези са продајом и набавком добара, извршењем услуга и извођењем грађевинских радова;
- 7) провера књижења набавке нефинансијске имовине и извора из којих је вршено финансирање те набавке;
- 8) провера обрачуна исправке вредности нефинансијске имовине у сталним средствима на терет капитала и исправности књижења;
- 9) провера евиденције о ПДВ-у;
- 10) провера прокњижених књиговодствених промена, са посебним освртом на обавезу исказивања ПДВ-а на одговарајућим контима за кориснике јавних средстава;
- 11) провера књижења трошкова и учинака код обвезника који се баве производњом;
- 12) провера свих радњи у вези са књижењима која проистичу из примене члана 4. Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Сл. гласник РС”, број 18/2015 – у даљем тексту: Правилник о финансијским извештајима);
- 13) провера обавезе састављања, попуњавања и подношења СВС обрасца (Спецификација враћених средстава) у вези са враћеним буџетским средствима;
- 14) састављање закључног листа.

Поред наведеног, у наставку ће бити обрађене још неке радње које се односе на припрему финансијских извештаја.

1. Разматрање извештаја о извршеном попису, доношење акта о усвајању извештаја и достављање на књижење ради усаглашавања књиговодственог стања са стварним стањем

Сходно члану 12. Правилника о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, број 33/2015 – у даљем тексту: Правилник о попису за јавни сектор), овлашћено лице пописа (орган) разматра извештај о извршеном попису и доноси акт о усвајању извештаја. Уколико извештај о извршеном попису садржи пропусте и неправилности, исти се враћа пописној комисији на дораду и одређује се примерени рок за достављање новог извештаја. Извештај о извршеном попису и акт о усвајању извештаја разматра се и усваја најкасније до

5) За износ извршене исплате који је књижен на конту 015200 – **Аванси за нефинансијску имовину када се имовина набавља из текућих прихода.** Уз то треба спровести још два става за књижење. Према првом ставу задужује се одговарајући субаналитички конто у оквиру класе 500000 – Издаци за нефинансијску имовину, уз одобрење конта 291212 – Плаћени аванси за нематеријална улагања и основна средства. Истовремено се за исти износ, другим ставом књижења, задужује субаналитички конто 131119 – Остали унапред плаћени расходи, уз одобрење субаналитичког конта 311151 – Нефинансијска имовина у припреми.

5. Израда закључног листа

Закључни лист је табеларни преглед који се саставља после свих спроведених пословних трансакција и обрачуна на крају буџетске године, односно у току буџетске године у случају статусних промена, престанка пословања и другим случајевима. У овом прегледу приказује се промет свих конта главне књиге, стање имовине, обавеза и капитала, прихода и примања, расхода и издатака и резултат пословања. Закључни лист који се саставља на крају буџетске године може да изгледа овако:

Ред. бр.	Назив конта	Почетно стање 1. 1. 2017.		Промет у току 2017. године		Укупан промет на дан 31. 12. 2017.		Закључно стање на дан 31. 12. 2017.	
		дугује	потражује	дугује	потражује	дугује	потражује	дугује	потражује
0	1	2	3	4	5		6 (2 + 4)	8 (6 - 7)	9 (7 - 6)
1.	Конта класе „0”								
2.	Конта класе „1”								
3.	Конта класе „2”								
4.	Конта свих класа од „0” до „9”								

Састављање закључног листа не би требало да представља посебан проблем, иако он као пословна књига није прописан чланом 9. Уредбе о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 125/2003 и 12/2006). Будући да се пословне књиге углавном воде у електронском облику, сваки рачуноводствени софтвер омогућава излиставање једног таквог прегледа. Ако се има у виду да рачуноводствени софтверски програми омогућавају и директно састављање рачуноводствених исказа – образаца од 1 до 5 – на основу података из главне књиге, поставља се питање оправданости излиставања закључног листа. У сваком случају, он и у визуелном смислу представља једну врсту контроле унетих података у обрасце финансијских извештаја. Закључни лист, као табеларни преглед промета свих субсубаналитичких, субаналитичких и синтетичких конта, може да буде користан у аналитичке сврхе, док томе не могу да послуже обрасци на којима се састављају финансијски извештаји, јер се подаци у њима исказују на нивоу синтетичких конта. Овде је важно напоменути да треба имати у виду да се утврђивање резултата пословања врши на основу свих пословних промена које су у току текуће године, за коју се и састављају финансијски извештаји, евидентиране у класи 400000 – Текући расходи, класи 500000 – Издаци за нефинансијску имовину, класи 700000 – Текући приходи и класи 800000 – Примања од продаје нефинансијске имовине. Када се утврђује резултат пословања, следе и књижења на одговарајућим контима у категорији 320000 – Утврђивање резултата пословања. Тек након спроведених књижења у поменутој категорији 320000 може да се каже да се има закључни лист, односно прометни бруто биланс који је коначан и који не сме да подлеже било каквим променама (изменама и допунама).

КОРИШЋЕЊЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА И ПРОСУЂИВАЊА ПРИЛИКОМ САСТАВЉАЊА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Приликом састављања финансијских извештаја руководство правног лица често мора да користи рачуноводствене процене и просуђивања које треба да буду разумне и оправдане у задатим околностима, а које ће најреалније да одговарају стварном стању услед недостатка одговарајуће документације или потребе за разграничењем између два обрачунска периода. Коришћење разумних процена суштински је део процеса састављања финансијских извештаја и не умањује њихову поузданост.

У недостатку конкретног Међународног рачуноводственог стандарда, односно Међународног стандарда финансијских извештавања (у даљем тексту: МРС/МСФИ) и конкретног Одељка МСФИ за МСП који се примењује на одређену трансакцију, други догађај или околност, руководство користи сопствену процену (просуђивање) за утврђивање и примену рачуноводствене политике, која ће за резултат имати информације које су:

а) релевантне за потребе доношења економских одлука од стране корисника финансијских извештаја и

б) поуздане, у смислу да финансијски извештаји:

- верно представљају финансијску позицију, финансијске перформансе и токове готовине друштва;
- одражавају економску суштину трансакција, других догађаја и околности, а не само њихов правни облик;
- неутрални су, тј. лишени субјективности;
- „опрезни” су, у смислу да не садрже непотребне ризике.

Друштво је, у начелу, у могућности да изврши поуздане процене након што је са другим учесницима у трансакцији договорено:

а) оствариво право сваког учесника у погледу услуге која се међу тим учесницима пружа и прима;

б) накнаде које ће се разменити и

в) начин и услови измирења обавезе.

Велики број ставки у финансијским извештајима захтева процену њихове вредности јер их није могуће на други начин тачно мерити (на пример: сумњива и спорна потраживања, застареле залихе, фер вредност финансијске имовине или обавеза, век употребе имовине, обавезе по основу јемства и др.). То подразумева да је коришћење разумних метода процена битан део састављања финансијских извештаја и не умањује њихову поузданост.

Свако правно лице и предузетник, независно од тога да ли је обавезан да примењује МСФИ за МСП или пуне стандарде, мора донети општи акт о рачуноводственим политикама, у којем ће, осим изабраних рачуноводствених политика, уредити и питање промене рачуноводствених процена и начина исправке грешака из претходног периода.

У наредном делу текста биће приказане разлике између рачуноводствених политика и рачуноводствених процена, затим признавање ефеката промене рачуноводствених процена, као и примери књижења рачуноводствених процена.

Разлика између рачуноводствених политика и рачуноводствених процена

Препознавање разлике између промене рачуноводствене процене и промене рачуноводствене политике веома је битно због различитог начина књижења. Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе примењене од стране друштва у припреми и презентацији финансијских извештаја. Када је друштво усвојило рачуноводствену политику за одређену врсту трансакција, других догађаја или услова, треба и да је примењује доследно, с тим да промену те политике може да врши само ако:

- дође до измена у рачуноводственим прописима или

Ред. бр.	Кonto		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3	4	5	6
3)	541		Трошкови резервисања за гарантни рок	16.200.000	
		400	Резервисања за трошкове у гарантном року		16.200.000
- за резервисање у 2017. години					

Објашњење књижења: Промена претпоставки за обрачун резервисања представља промену рачуноводствене процене и евидентира се на терет расхода текуће године.

Обелодањивање промена рачуноводствене процене

Правно лице обелодањује природу сваке промене рачуноводствене процене и ефекат промена имовине, обавеза, прихода и расхода за текући период. Ако је за правно лице изводљиво да процени ефекат промене у једном или више будућих периода, субјекат треба да обелодани те процене.

* * *

Калкулаџор камата у оквиру електронског издања

ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблагоприятно плаћене јавне приходе и за неблагоприятно плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а осим свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција Моје каматне стопе, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе и да на тај начин прилагоди обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, као и што могу да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформна методом. Осим наведених, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална) која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблагоприятно плаћене јавне приходе, на неблагоприятно плаћен царински дуг и неблагоприятно плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За више информација пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

ОБРАЧУНАВАЊЕ АКЦИЗЕ И ПДВ-А НА РАСХОД И МАЊАК ДОБАРА УТВРЂЕН ГОДИШЊИМ ПОПИСОМ

Годишњи попис подразумева, између осталог, и обавезу обвезника акцизе, односно обвезника ПДВ-а да на утврђени а недозвољени расход и мањак добара обрачунају акцизу на акцизне производе и ПДВ како на акцизне производе тако и на остала добра која подлежу опорезивању, па ће у овом тексту уследити подсећање на ту обавезу.

1. РАСХОД И МАЊАК АКЦИЗНИХ ПРОИЗВОДА НА КОЈИ СЕ ОБРАЧУНАВА АКЦИЗА

Расход и мањак акцизних производа, утврђен пописом, подлеже акцизи у складу са:

- **Законом о акцизама** („Сл. гласник РС”, бр. 22/2001... и 108/2016 – у даљем тексту: Закон);
- **Уредбом о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза** („Сл. гласник РС”, бр. 137/2004... и 88/2017 – у даљем тексту: Уредба);
- **Правилником о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденција, достављања података и подношења пореске пријаве** („Сл. гласник РС”, бр. 3/2005... и 86/2017 – у даљем тексту: Правилник).

Према одредбама члана 21. Закона, обвезник акцизе је дужан да обрачуна акцизу у моменту стављања акцизних производа у промет, а стављањем у промет ових производа сматра се и:

- **мањак производа у акцизном складишту**, осим мањка који се може правдати вишом силом;
- **расход (кало, растур, квар и лом) у акцизном складишту** изнад количине утврђене прописом који доноси Влада (а то је Уредба).

Акциза се обрачунава на: деривате нафте; биогорива и биотечности; дуванске прерађевине, укључујући и дуванске прерађевине које се при употреби греју, али не сагоревају; алкохолна пића; кафу; течности за пуњење електронских цигарета и електричну енергију за крајњу потрошњу. Пошто се акциза на кафу обрачунава почев од 1. 1. 2018. г. за промет и производњу на територији Републике, **на утврђени расход и мањак кафе по попису за 2017. годину не обрачунава се акциза.**

Акциза се не обрачунава и не плаћа на:

- **Расход акцизних производа у количини утврђеној Нормативом** који је саставни део Уредбе.
- **Расход и мањак акцизних производа који је обвезник акцизе утврдио пописом у малопродајним или великопродајним објектима, односно у магацину или складишту који се налазе ван производног погона** (ово из разлога што се акциза обрачунава већ код испоруке из производног погона). То значи да на недозвољени расход и мањак утврђен у акцизном складишту (обвезници акцизе који имају акцизну дозволу због чега имају одложено плаћање акцизе) постоји обавеза обрачунавања акцизе.
- **Мањак акцизних производа који је изазван вишом силом** (за шта је потребно да обвезник акцизе има доказ, нпр. за елементарну непогоду – потврду надлежног органа о тој непогоди и сл.). С обзиром на то да је престао да важи Закон о коришћењу средстава за санацију и заштиту од елементарних непогода („Сл. гласник РС”, број 50/9), којим је било прописано да се под елементарном непогодом сматра земљотрес, поплава, бујица, атмосферска непогода, суша, снежни нанос и лавина, нагомилавање леда на водотоку, одроњавање и клизање земљишта, пожар, експлозија, неконтролисано ослобађање, изливање или растурање штетних, гасовитих, течних или чврстих хемијских и радиоактивних материја, рушење бране на водотоку, епидемија заразних болести, сточних заразних болести и биљних болести и појава штеточина, као и сличне појаве већих размера које могу да угрозе здравље и животе људи, односно појаве које имају за последицу уништавање материјалних добара, **сада под вишом силом треба** подразумевати **елементарну и другу непогоду** која је дефинисана чланом 5. **Закона о обнови након елементарне и друге непогоде** („Сл. гласник РС”, бр. 112/2015).

се не сматра прометом у смислу Закона о ПДВ-у. Ипак, у случају када отписана (расходована) основна средства и опрему обвезник ПДВ-а продаје, а имао је право на одбитак претходног пореза приликом њихове набавке, ПДВ се обрачунава, али не као на расход, већ као на добра која се продају. У другом случају, када обвезник ПДВ-а даје расходовану опрему без накнаде, при чијој је куповини остварио право на одбитак ПДВ-а, дужан је да обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом о ПДВ-у, изузев у одређеним случајевима, нпр. када без накнаде даје уништена расходована основна средства, ако их даје као секундарну сировину, при чему се ПДВ обрачунава у складу са чланом 10. став 2. тачка 1) Закона о ПДВ-у, а обрачунава га стизалац на основицу из члана 18. Закона о ПДВ-у, или када се ради о опасном отпаду.

Дакле, када су у питању расходована основна средства и опрема, **пореска основица** за обрачун ПДВ-а је:

- **приликом продаје** – остварена накнада од продаје тих средстава;
- **приликом поклањања**, односно давања без накнаде – набавна цена тих средстава у моменту давања без накнаде, сходно одредбама члана 18. Закона;
- **приликом отуђења као опасног отпада** – када се не остварује накнада, па по правилу не постоји ни пореска обавеза.

3. Порески третман мањка добара утврђеног годишњим пописом

На мањак добара по годишњем попису, осим мањка који је настао као последица више силе (већ је објашњено шта се под тим сматра) или на други допуштен начин (провална крађа, удес и сл.), обвезник ПДВ-а је дужан да обрачуна и плати ПДВ уколико је имао право на одбитак ПДВ-а приликом набавке тих добара, у целости или сразмерно, без обзира на то да ли га је искористио или није.

Настанак пореске обавезе

Пореска обавеза по основу утврђеног мањка настаје у пореском периоду када је мањак утврђен, односно када је надлежни орган пореског обвезника утврдио мањак. То значи да се мањак за 2017. годину најчешће евидентира у ПППДВ за први порески период 2018. године (практично то зависи од рока за израду годишњег пописа код обвезника и када орган обвезника доноси одлуку о истом). Тако на пример, ако се попис ради у јануару 2018. г., пореска обавеза настаје тада, а не у 2017. г., иако је то мањак из 2017. године.

Пореска основица

С обзиром на то да је речено да се мањак третира као промет без накнаде, пореску основицу обвезник утврђује у складу са чланом 18. Закона о ПДВ-у. **То је набавна цена тих добара у тренутку утврђивања мањка** – ако је мањак утврђен на добрима која је обвезник набавио као своју имовину, или **цена коштања** – ако је мањак утврђен на производима сопствене производње.

Пореска стопа

На утврђени мањак добара обрачунава се ПДВ по истој пореској стопи по којој би се у редовном промету тих добара обрачунавао и плаћао ПДВ (10% или 20%). Оваква примена стопе ПДВ-а могућа је под условом да обвезник има тачне податке на којим добрима је дошло до мањка, што би и морало тако да буде. У случају да таквих података нема, што је често када је у питању мањак утврђен пописом у малопродајним објектима који се задужују финансијски а не робно, онда мора да се примени општа стопа од 20%.

* * *

РАЧУНОВОДСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ МАЊКОВА И ВИШКОВА (КАЛО, РАСТУР И ЛОМ) ПО ГОДИШЊЕМ ПОПИСУ

У складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 137/2014), надлежни орган правног лица, односно предузетник разматра извештај о извршеном попису и доноси одлуку о усвајању извештаја о извршеном попису и књижењу утврђених разлика по попису, пре израде финансијских извештаја. Предмет овог чланка је књижење резултата годишњег редовног пописа, вишкова и мањкова, као и рачуноводствено евидентирање расхода по попису.

1. Рачуноводствено евидентирање мањка добара

Мањкови добара који се утврде пописом могу да се односе на основна средства, залихе (резервни делови, инвентар, ауто-гуме, амбалажа и други материјал, роба, готови производи и недовршена производња). Мањак добара може да настане као последица замене добара, крађе, више силе, неадекватне испоруке добара, односно по основу више испоручених добара у односу на фактурисану количину купцима итд.

Мањак утврђен пописом може да се покрије на терет правног лица, на терет одговорног лица или на терет осигурања ако је имовина била осигурана. Полазећи од начина покривања, рачуноводствено евидентирање мањкова, у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруте и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – у даљем тексту: Правилник), врши се на следећим рачунима:

- **На рачуну 574 – Мањкови** – исказују се мањкови средстава који се утврде на основу редовног или ванредног пописа, осим мањкова учинака који се исказују у оквиру класе 9. На овом рачуну се, на основу одлуке надлежног органа, књижи мањак који пада на терет друштва. Износ мањка, заједно са обрачунатим порезима (ПДВ-ом и акцизом, ако се обрачунава), пада на терет трошкова пословања, односно на терет рачуна 574.

- **На рачуну 221 – Потраживања од запослених** – исказују се, између осталог, мањкови који се накнађују од запослених. Уколико утврђени мањкови по одлуци надлежног органа падају на терет одговорних лица, односно запослених, мањак се, заједно са обрачунатим порезима, књижи задужењем рачуна Потраживања од запослених.

- **На рачуну 228 – Остала краткорочна потраживања** – евидентира се потраживање од осигуравајућег друштва у случају да је имовина за коју је утврђен мањак била осигурана.

2. Рачуноводствено евидентирање вишкова добара

Вишкови добара могу да се утврде на рачунима основних средстава, залихама и другим средствима. Вишак може да буде последица замене артикала (што код једног добра производи мањак, а код другог вишак), неадекватног отпремања робе и производа при стављању у промет, затим више испоручених добара при набавци од добављача у односу на фактурисане количине, као и последица нетачно евидентираних утрошка материјала итд.

У складу са Правилником, рачуноводствено евидентирање вишкова који се утврђују на основу редовног или ванредног пописа, осим вишкова учинака, обухваћено је на рачуну 674 – **Вишкови**.

3. Рачуноводствено евидентирање обавезе за ПДВ на утврђени мањак

Предмет опорезивања ПДВ-ом, према Закону о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004... и 113/2017 – у даљем тексту: Закон о ПДВ-у) и члану 2. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара, другим прометом добара и пружањем услуга, без накнаде, о утврђивању уобичајених количина пословних узорака, рекламним материјалом и другим поклонима мање вредности („Сл. гласник РС”, бр. 118/2012), јесте мањак добара, осим мањка који може да се правда вишом силом или на други прописани начин (елементарна

Утврђен је мањак робе у продавници настао услед провалне крађе. Друштво је поднело пријаву штете осигурања осигуравајућем друштву са којим је закључило уговор о осигурању, у ком је основни осигурани ризик – провална крађа. Уз пријаву штете, осигураник је направио попис штете настале услед крађе. Набавна вредност робе износи 23.000 динара, разлика у цени 6.000 динара, а укалкулисани ПДВ 4.600 динара.

Ред. бр.	Конто		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3	4	5	6
2)	226		Потраживања по основу накнада штета	12.400	
	1341		Укалкулисани ПДВ 20% у промету на мало	4.600	
	1349		Укалкулисана разлика у цени робе у промету на мало	6.000	
		1340	Роба у промету на мало		23.000
- за мањак по попису и надокнаду од осигуравајућеј друштва					

* * *

Електронско издање за праћење јавних набавки

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ – електронско издање за праћење јавних набавки – налази се на јавној интернет адреси www.javne-nabavke.net и представља издање намењено службама којима је у свакодневном раду неопходно праћење јавних набавки, које се објављују на Порталу јавних набавки, и свих других пратећих докумената, при чему су заинтересоване за једноставан, ефикасан и брз приступ путем интернета, без икаквих поступака ажурирања од стране клијената (ажурира се аутоматски), као и са могућношћу обавештавања о набавкама које су вам потребне и њиховим променама путем имејл-сервиса (директно на ваш имејл).

Разлози за праћење ИНГ-ПРО Јавних набавки:

- дневно ажуран преглед свих јавних набавки и све пратеће документације;
- јединствена претрага свих врста огласа по више различитих критеријума;
- за добијање резултата претраге довољан један критеријум претраге;
- пријем обавештења на имејл за оне категорије предмета набавки које сами одаберете;
- за претплатну цену добијате могућност неограниченог праћења свих категорија и свих типова ЈН;
- евиденција свих измена постојећих јавних набавки што омогућава њихово једноставно праћење;
- преглед базе победника тендера са информацијама у ком поступку јавне набавке је одређени понуђач победио;
- преглед листе ЈН УЖИВО која се ажурира свака два минута, и на којој се налазе најновије јавне набавке које још нису прошле процес редакцијске обраде.

За информацију и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs
или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

ПДВ ЕВИДЕНЦИЈА О ОПОРЕЗИВОМ ПРОМЕТУ И ОБРАЧУНАТОМ ПДВ-У, СА ИСКАЗИВАЊЕМ ПОДАТАКА У ОБРАСЦУ ПОПДВ

1. Уводне напомене

У часопису „Пословни саветник” број 12/2017 детаљно је објашњено вођење евиденције о промету добара и услуга који је ослобођен ПДВ-а, са и без права на одбитак претходног пореза, као и начин исказивања података у Обрасцу ПОПДВ за тај промет, у складу са **Правилником о облику, садржини и начину вођења евиденције о ПДВ-у и о облику и садржини Прегледа обрачуна ПДВ-а** („Сл. гласник РС”, број 90/2017 – у даљем тексту: **Правилник**). Настављајући се на наведена објашњења, у овом броју часописа говори се о ПДВ евиденцији која се мора водити за опорезиви промет добара и услуга за који је порески дужник обвезник који врши тај промет и о ПДВ-у обрачунатом за промет другог лица (ПДВ који као порески дужник обрачунава стицалац добара или прималац услуга), затим о посебним поступцима опорезивања, укупном промету и укупно обрачунатом ПДВ-у, као и о исказивању података о том промету у Обрасцу ПОПДВ (делови 3, 3а, 4 и 5).

Истовремено се потврђује најављена могућност померања рока примене обавезе достављања Обрасца ПОПДВ јер је, усвајањем Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 113/2017), **и званично одложен рок примене до 1. јула 2018. године.**

У наставку је дат преглед делова Обрасца ПОПДВ, и то:

- део 3 – Опорезив промет добара и услуга који врши обвезник ПДВ-а и обрачунати ПДВ;
- део 3а – Обрачунати ПДВ за промет другог лица;
- део 4 – Посебан поступак опорезивања туристичких агенција и половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета;
- део 5 – Укупан промет добара и услуга и укупно обрачунати ПДВ.

2. Опорезив промет добара и услуга који врши обвезник ПДВ-а и обрачун ПДВ-а за промет другог лица

О опорезивом промету добара и услуга који врши обвезник ПДВ-а подаци из евиденције је исказују се у делу 3. Обрасца ПОПДВ, док се о утврђеној ПДВ обавези за промет другог лица (основ по ком је прималац добара и услуга порески дужник) исказују у делу 3а Обрасца ПОПДВ, што је појашњено у наредном делу текста.

2.1. Исказивање података у делу 3. Обрасца ПОПДВ

Одредбама члана 30. Правилника у делу 3. Обрасца ПОПДВ обвезник ПДВ-а исказује податке о опорезивом промету добара, односно исказује накнаду и ПДВ, и то за промет добара и услуга за који је он порески дужник, као и за промет добара и услуга на основу ког је порески дужник купац – обвезник ПДВ-а. Подаци се исказују посебно и за промет по општој и за промет по посебној стопи ПДВ-а. Евиденција о овом промету прописана је чланом 7. Правилника тако што се посебно издваја евиденција о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката и власничким уделима на тим добрима, за који је порески дужник обвезник ПДВ-а који врши тај промет. О осталим прометима подаци су збирни. За разлику од начина исказивања података о повећању или смањењу накнаде за извршен промет у деловима 1. и 2. Обрасца ПОПДВ (где се тај податак исказује у оквиру сваког конкретног промета), у делу 3. предвиђена су посебна поља због посебног евидентирања у евиденцији књижних задужења и одобрења која утичу на измену пореске основице и ПДВ-а.

Део 5. Обрасца ПОПДВ

5. УКУПАН ПРОМЕТ ДОБАРА И УСЛУГА И УКУПНО ОБРАЧУНАТИ ПДВ (попуњава се у складу са чланом 33. Правилника)		ИЗНОС
5.1	Укупан опорезиви промет добара и услуга по општој стопи ПДВ-а (3.8 + 4.1.1 + 4.2.1) Податак се уноси аутоматски. Износ са овог поља исказује се у пољу 003 ПППДВ. ----- Појашњење: Правилник није описом регулисао све ситуације, па се може претпоставити да ће подаци бити генерисани у аутоматској обради овог обрасца на порталу Пореске управе. На пример, може да се постави питање шта ће се исказати у пољу 5.1 у случају када обвезник нема податке у пољима 4.1.1 и 4.2.1, а притом му је у пољу 3.8 износ негативан (то је податак о укупној основици за промет добара и услуга). Могуће је решење да ће се приказати износ у минусу или износ сведен на 0. У овом случају у пољу 003 ПППДВ је 0.	
5.2	Укупно обрачунати ПДВ по општој стопи ПДВ-а (3.10 + 3а.9 + 4.1.4 + 4.2.4) Аутоматски се уноси податак о укупно дугованом ПДВ-у	
5.3	Укупно обрачунати ПДВ по општој стопи ПДВ-а, увећан за износ за који се не може умањити претходни порез из тачке 8е.6 (5.2 + (8е.6 у апсолутном износу)) Аутоматски се уноси податак, <u>али поље 5.3 остаје непопуњено све док се не попуни поље 8е.6.</u> Износ са поља 5.3 исказује се у пољу 103 ПППДВ. ----- Како се види, у пољу 5.2 ПОПДВ исказује се укупно обрачунат дуговани порез. Тај износ није увек као износ који се исказује у пољу 103 ПППДВ, зато што се у поље 103 ПППДВ исказује износ исправки одбитка претходног пореза када те исправке не могу да се искажу у пољу 108 (у пољу 108 не могу да се искажу подаци у минусу). ----- Значи, када је поље 8е.6 Обрасца ПОПДВ са предзнаком минус (обвезник исказе укупан износ претходног пореза у минусу), па се - за тај износ увећава износ укупно обрачунатог ПДВ-а из поља 5.2 и - тај збир се исказује у пољу 5.3. Када у пољу 8е.6 није исказан негативан износ претходног пореза, - износи у пољу 5.2 и 5.3 биће исти.	
5.4	Укупан опорезиви промет добара и услуга по посебној стопи ПДВ-а (3.8 + 4.2.1) Аутоматски се уноси податак. Износ са поља 5.4 уноси се у поље 004 ПППДВ.	
5.5	Укупно обрачунати ПДВ по посебној стопи ПДВ-а (3.10 + 3а.9 + 4.2.4) Аутоматски се уноси податак ПДВ-а. Овај износ исказује се у пољу 104 ПППДВ.	
5.6	Укупан промет добара и услуга (1.5 + 2.5 + 5.1 + 5.4) Аутоматски се уноси податак о укупном износу накнаде, основице за промет добара и услуга. Овај износ се исказује у пољу 005 ПППДВ.	
5.7	Укупно обрачунати ПДВ (5.3 + 5.5) Аутоматски се уноси податак. Овај износ се исказује у пољу 105 ПППДВ.	
Напомене: Податке о збиру основице апликација ће, колико је познато, аутоматски сводити на 0, па подаци у пољима 5.1, 5.4 и 5.6 неће бити исказани са предзнаком минус. И подаци о збиру обрачунатог ПДВ-а у пољима 5.2, 5.3 и 5.5 неће се исказивати са предзнаком минус. У тим случајевима разлика до нуле аутоматски ће се пребацити на увећање претходног ПДВ-а у пољу 8е.6. Истовремено, за податке о збиру обрачунатог ПДВ-а у пољима 3.10, 3а.9, 4.1.4 и 4.2.4 предвиђено је исказивање са предзнаком минус (такво исказивање омогућава тачан обрачун ПДВ обавезе).		

ТРАНСФЕРНЕ ЦЕНЕ – ПРИМЕНА МЕТОДЕ УПОРЕДИВЕ ЦЕНЕ НА ТРЖИШТУ – ДРУГИ ДЕО

Настављајући разматрање из претходног броја „Пословног саветника“, и у овом броју тема ће бити примена методе упоредиве цене на тржишту (у даљем тексту: метода упоредиве цене) из перспективе Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту: Закон) и Правилника о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвата руке“ примењују приликом утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима (у даљем тексту: Правилник).

Пример 1 – Усклађивања у циљу постизања упоредивости – разлике у уговорним условима

Као што је познато, један од фактора упоредивости који је, у складу са Правилником, потребно размотрити јесу уговорни услови који обухватају широк опсег чинилаца који зависе од воље уговорних страна у датој трансакцији и који могу утицати, односно који су утицали на одређивање цена. У примеру који следи биће представљено неколико случајева у којима постоје разлике у уговорним условима између контролисане и упоредиве неконтролисане трансакције, као и кораци који могу бити предузети како би се извршила усклађивања у циљу постизања упоредивости.

Претпоставља се да порески обвезник, Друштво А, производи цементне блокове у својој фабрици која се налази у Републици Србији. Друштво А је специјализовано за производњу само једне врсте цементних блокова, тако да су сви производи једнаких карактеристика. Оно продаје своје производе и повезаним и неповезаним лицима, претежно у иностранству, а продаје локалним купцима у Републици Србији представљају оквирно 3% укупних прихода од продаје. Приликом анализе трансферних цена Друштво А на првом месту приступа начелном утврђивању постојања упоредивих цена, те будући да је свесно да продаје блокове и повезаним и неповезаним лицима, закључује да постоје интерне упоредиве цене. Друштво А затим узима у обзир факторе упоредивости, полазећи од сличности предмета трансакције. С обзиром на то да производи само једну врсту производа, Друштво А са сигурношћу потврђује да је предмет трансакције идентичан у контролисаним и неконтролисаним трансакцијама.

Међутим, разматрањем уговорних услова Друштво А утврђује да постоје значајне разлике у начину испоруке појединачним купцима, тј. у примењеним *Incoterms* паритетима, што зависи од преференција купаца. Наиме, утврђено је да се продаје повезаним лицима спроводе у складу са *EXW* паритетом (на локацији фабрике у Србији), док се продаје неповезаним лицима спроводе у складу са *CIP* паритетом (на локацији купца). У конкретном случају то значи да Друштво А своје цементне блокове испоручује на следећи начин:

1) При продајама повезаним лицима Друштво А обезбеђује паковане цементне блокове на посебном месту за утовар у оквиру сопствене фабрике, одакле их преузимају шпедитери које ангажује повезано лице – купац. Другим речима: Друштво А не сноси никакве додатне трошкове у оквиру овог начина испоруке.

2) При продајама неповезаним лицима Друштво А самостално уговара и обезбеђује превоз и осигурање цементних блокова до локације купца, где их неповезано лице – купац преузима. Другим речима: у оквиру овог начина испоруке Друштво А сноси значајне трошкове.

На основу наведеног Друштво А правилно закључује да није могуће поредити цене из две поменуте трансакције без узимања у обзир разлика у начину испоруке. Међутим, оно такође разматра и трећи фактор упоредивости предвиђен Правилником, тј. економске и тржишне услове, па закључује да се обе трансакције врше са иностраним купцима (због чега оно није разматрало продаје локалним купцима, које су и занемарљиве вредности), као и да се у оба случаја ради о продајама у истим тржишним стадијумима, тј. о продајама крајњим корисницима. Поред претходно наведеног, Друштво А такође узима у обзир и да ли је значајно то што се купци у контролисаној и неконтролисаној трансакцији не налазе у истим државама, тј. испорука повезаном лицу врши се у Мађарској, а испорука неповезаном лицу у Румунији. Утицај овог податка на анализу трансферних

цене, па можда не могу да се укључе у анализе трансферних цена без задршке. Слично као и приликом анализа тржишта, коришћење екстерних јавно доступних ценовника може да буде корисно за одређене врсте трансакција. Примери у којима је могућа примена екстерних јавно доступних ценовника јесу трансакције закупа моторних возила, нарочито путничких возила.

3) Понуде за упоредива добра/услуге

Коначно, може бити случајева када су пореском обвезнику доступни подаци о упоредивим ценама из примљених понуда за упоредива добра или услуге од неповезаних лица. Такође је могуће да је сам порески обвезник или његово повезано лице, у циљу одређивања цене у складу са начелом „ван дохвата руке”, прибавило понуде од неповезаних лица како би имало референтну вредност за сопствене цене. Слично као и приликом коришћења екстерних јавно доступних ценовника, и подаци из понуда се односе на трансакције које нису реализоване, па може да се постави питање да ли би се таква трансакција, тј. трансакција под таквим условима икада одиграла. Другим речима: и у овом случају се примена методе упоредиве цене ослања на одређене претпоставке. С друге стране, имајући у виду да је понуда персонализована управо за обвезника, односно повезано лице које је формирало цену, може се сматрати да је она вишег степена упоредивости од цене из екстерног ценовника, будући да нужно узима у обзир појединости предметне трансакције.

Пример 4 – Каматне стопе које објављује Министарство финансија

Као што је већини пореских обвезника у Републици Србији познато, приликом анализе усклађености камате са начелом „ван дохвата руке”, у складу са Законом, постоји могућност коришћења каматних стопа објављених у посебном подзаконском акту, од којих је последње објављени Правилник о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвата руке” за 2017. годину („Сл. гласник РС”, бр. 21/2017 – у даљем тексту: Правилник о каматним стопама). На први поглед коришћење података из Правилника о каматним стопама по много чему може да се уподоби примени методе упоредиве цене. Наиме, пореде се цене, односно обрачунска величина коришћења за добијање цене – каматна стопа, а узимају се у обзир и одређене појединости трансакција – врста зајмодавца, валута, рочност зајма и сл. Међутим, потребно је да се јасно истакне да примена каматних стопа из Правилника о каматним стопама не представља примену методе упоредиве цене. На првом месту наведено је очигледно разматрање саме одредбе Закона која предвиђа примену Правилника о каматним стопама, а изричито наводи да обвезник има следеће опције:

- 1) коришћење каматних стопа које објави Министар финансија или
- 2) примену општих правила о утврђивању цене трансакције према начелу „ван дохвата руке” (која укључују и методу упоредиве цене).

Дакле, и сам Закон јасно разграничава ова два приступа. Чак и да ово није случај, тј. да Закон не прави јасну дистинкцију, ни у ком случају метода упоредиве цене не би могла да се поистовети са применом Правилника о каматним стопама.

Као што је било представљено у свим претходним примерима, за примену методе упоредиве цене потребно је испуњење бројних услова и разматрање бројних чинилаца које предвиђају Закон, Правилник, али и међународна пракса. Поменуте услове, иако у одређеним случајевима јесу побројани, не треба сматрати искључивим и исцрпним, па ја за правилну примену ове методе потребно имати у виду све значајне околности и чињенице, које и не би било могуће побројати у оквиру Закона или подзаконског акта.

С друге стране, за примену Правилника о каматним стопама довољно је испуњење свега неколико прописаних услова, без икакве обавезе узимања у обзир било којих других чинилаца, осим оних који су изричито прописани. Дакле, приликом примене Правилника о каматним стопама неопходно је имати у виду да се ради о посебном праву и правилу која не прате остале опште захтеве Закона и Правилника, па ни међународне праксе. Суштински, ради се о намерном уступку учињеном пореским обвезницима (тзв. *safe harbour* правило), који не мора да се заснива на начелу „ван дохвата руке” како је познато у међународној пракси.

ОБАВЕЗА ПЛАЋАЊА ЧЛАНАРИНЕ ПРИВРЕДНОЈ КОМОРИ СРБИЈЕ ЗА 2018. ГОДИНУ

Скупштина Привредне коморе Србије донела је Одлуку о висини, начину и роковима плаћања јединствене чланарине и финансирању Привредне коморе Србије у 2018. години („Сл. гласник РС”, бр. 114/2017 – у даљем тексту: Одлука). Овде се треба подсетити да су чланови Привредне коморе Србије (у даљем тексту: Комора) сви привредни субјекти који обављају регистровану пословну делатност на територији Републике Србије, а постају чланови Привредне коморе Србије уписом у Регистар привредних субјеката.

Према Одлуци од 1. 1. 2018. године чланови Коморе – правна лица плаћају чланарину која се обрачунава према величини правног лица разврстаног на дан сачињавања редовног годишњег финансијског извештаја за 2016. годину, као и према пословном приходу оствареном у 2016. години, у складу са законом којим се уређује рачуноводство, и то на следећи начин:

1. микро правна лица – у месечном износу од 600,00 РСД + 1/12 износа од 0,004% од пословног прихода;
2. мала правна лица – у месечном износу од 3.600,00 РСД + 1/12 износа од 0,004% од пословног прихода;
3. средња правна лица – у месечном износу од 43.000,00 РСД + 1/12 износа од 0,004% од пословног прихода;
4. велика правна лица – у месечном износу од 160.000,00 РСД + 1/12 износа од 0,004% од пословног прихода.

Месечна чланарина Комори износи највише 185.000,00 РСД, односно највише у висини 1/12 годишњег износа који се признаје као расход за чланарине коморама у пореском билансу, у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица.

Чланови који имају пословни приход мањи од 20 милиона РСД не плаћају део чланарине по основу пословног прихода.

На изнет начин чланарину плаћају и:

- огранци страних правних лица и
- чланови који су приступили у чланство Коморе, а чланови су органа и тела Коморе, а у случају да они не приказују остварен пословни приход у финансијским извештајима, плаћају чланарину у висини од 3.000,00 РСД месечно.

Пословни приход, у смислу наведених мерила, представља:

1. за банке – збир прихода од камата (АОП 1001), прихода од накнада и провизија (АОП 1005) и осталих пословних прихода (АОП 1021);
2. за даваоце финансијског лизинга – збир прихода од камата (АОП 1001), прихода од накнада (АОП 1005) и осталих пословних прихода (АОП 1019);
3. за друштва за осигурање – збир обрачунатих премија животних и неживотних осигурања, саосигурања (АОП 1003, АОП 1004) и осталих пословних прихода (АОП 1015);
4. за друштва за реосигурање – збир обрачунате премије реосигурања и ретроцесија (АОП 1010) и осталих пословних прихода (АОП 1015);
5. за друштва за управљање добровољним пензијским фондовима – збир прихода од накнада при уплати пензијских доприноса (АОП 1001), прихода од накнада за управљање фондовима (АОП 1002), других прихода од управљања фондовима (АОП 1003) и осталих прихода (АОП 1020);
6. за друштва за управљање инвестиционим фондовима – збир прихода по основу управљања фондовима (АОП 1002), прихода по основу обављања делатности инвестиционих друштава (АОП 1003) и осталих прихода (АОП 1014).

Такође:

- општа удружења предузетника и задружни савези плаћају чланарину Комори у износу од 1.000,00 РСД месечно;
- предузетници, чланови гранских удружења и тела Коморе, у складу са Статутом, плаћају чланарину у месечном износу од 3.000,00 РСД;
- чланови Коморе који су приступили у чланство Коморе, а нису чланови органа и тела Коморе, плаћају чланарину Комори у износу од 1.000,00 РСД месечно.

Начин плаћања чланарине Комори

Чланарина Комори се уплаћује месечно за претходни месец, уз исплату зараде запосленима, на текући рачун Коморе број 205-2238-67 код Комерцијалне банке АД Београд, са ознаком шифре плаћања број 290 и позивом на број – ПИБ уплатиоца.

Чланови Коморе – новоосновани привредни субјекти – не плаћају чланарину годину дана од дана оснивања.

Могућност умањивања чланарине Комори

Обавезе плаћања чланарине Комори:

- 1)** ослобађају се чланови Коморе над којима је отворен односно покренут стечајни поступак;
- 2)** могу бити ослобођени чланови Коморе над којима је покренут поступак ликвидације, почев од дана покретања поступка ликвидације.

Чланови Коморе могу да остваре попуст на чланарину обрачунату, у складу са Одлуком, у висини утврђеној посебном одлуком Комисије за финансијска питања, и то:

- 1)** у случају проглашене ванредне ситуације на територији на којој члан има седиште, почев од месеца у коме је проглашена ванредна ситуација, до краја календарске године;
- 2)** у случају да члан Коморе има регистровано седиште на територији локалне самоуправе IV групе степена развијености, у складу са законом којим се уређује регионални развој, почев од месеца у коме је поднет захтев за одобравање попушта, до краја календарске године;
- 3)** предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом, социјална предузећа и организације, почев од месеца у коме је поднет захтев за одобравање попушта, до краја календарске године;
- 4)** у случају повезаних лица – чланова Коморе.

Одлуку о ослобађању од плаћања чланарине, односно одобравању попушта на обрачунату чланарину доноси Комисија за финансијска питања Скупштине Коморе на основу писаног захтева члана за ослобађање од плаћања чланарине, односно умањење чланарине и достављених доказа.

* * *

Члан 6. Царинског закона („Сл. гласник РС”, бр. 18/2010, 111/2012, 29/2015 и 108/2016) прописује да свако лице може да, под условима предвиђеним чланом 89. ст. 2. и 3. овог закона, именује свог заступника за предузимање свих или само неких радњи у поступку који води царински орган. Сходно члану 89. Царинског закона, у случајевима када прихватање декларације намеће посебне обавезе за одређено лице, декларацију мора да поднесе то лице или друго лице у његово име и за његов рачун.

Лице које жели да обави увоз или извоз робе самостално, мора да познаје царинске прописе и царинске процедуре, а у неким случајевима мора да поседује и потребне лиценце, обезбеђење за плаћање царинског дуга, одговарајућу ИТ опрему и софтвер. Физичка лица по правилу не поседују потребно знање и банкарске гаранције, док већина правних лица нема запослено лице које је обучено и овлашћено за подношење царинских декларација и спровођење потребних царинских процедура. Стога увозници и извозници најчешће ангажују заступнике који уместо њих предузимају потребне радње у поступку који води царински орган. Према Царинском закону заступање може бити:

- 1) непосредно, ако заступник иступа у име и за рачун другог лица;
- 2) посредно, ако заступник иступа у своје име, а за рачун другог лица.

Посредно заступање у царинском поступку, у смислу члана 6. Царинског закона, може да обавља правно лице:

- 1) које има регистровано седиште на царинском подручју Републике Србије,
- 2) које је регистровано за послове међународне шпедиције,
- 3) које има најмање једног запосленог са дозволом за царинско заступање.

Управа царина издаје и одузима дозволе за заступање у царинском поступку, а заступник може да поступа само на основу уредног пуномоћја и у складу с њим. Сходно члану 6. став 5. Царинског закона, заступник пред царинским органом мора да се изјасни које лице заступа и да ли је заступање непосредно или посредно, а на захтев царинског органа мора да поднесе веродостојну исправу са овлашћењем за заступање у царинском поступку.

Ни Царинским законом ни пратећим подзаконским актима није прописан изглед исправе са овлашћењем о заступању у царинском поступку, па је услед различитих тумачења царинарница дошло до успостављања различите праксе.

Увозници и извозници су најчешће тек у тренутку подношења царинске декларације били обавештавани од стране царинских службеника да документ којим су овластили заступника да уместо њих предузима одређене радње није издат у ваљаној форми, те да треба приложити нови. Придавање одговарајућег пуномоћја обично захтева одређено време, чак и више дана уколико оверу документа врши орган који има кратко радно време, па је одлагање тренутка царинења, а самим тим и могућности слободног располагања робом, за последицу имало настанак непредвиђених трошкова дангубе или лежарине, као и плаћање уговорних казни због кашњења у испоруци робе.

У Прилогу 1. Акта УЦ, број 148-03-030-02-65/2011 од 3. 6. 2011. године, дат је пример изгледа исправе са овлашћењем о заступању. Такође, у Акту је наведено да, без обзира на то да ли се пуномоћ односи на заступање у појединачном увозу/извозу или у одређеном периоду или за одређени царински поступак и слично, могу да се користе и исправе о заступању **дате у другом облику**, уколико поред основних података садрже и податак о врсти заступања.

У циљу омогућавања да се иста исправа користи у више царинских испостава, наведеним актом је предвиђено и да исправа о заступању не мора да се подноси у оригиналу. Изузетно, када царинска испостава изрази сумњу у тачност или веродостојност поднете исправе, захтева се прилагање оригинала.

ПДВ У ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Питање:

На основу спроведеног поступка јавне набавке мале вредности радова, где је наручилац индиректни буџетски корисник и није у систему ПДВ-а, а Извођач радова такође није у систему ПДВ-а, интересује нас ко и на који начин плаћа ПДВ?

Одговор:

У случају када наручилац добара или услуга није у систему ПДВ-а, као ни испоручилац тих добара или услуга, не постоји основ за утврђивање обавезе по основу ПДВ-а.

При томе, уколико испоручилац добара или услуга има набавке од других обвезника ПДВ-а, нема право на одбитак тог ПДВ-а по својим улазним рачунима.

Напомињемо да испоручилац добара или услуга у реализацији тог промета према наручиоцу не постаје обвезник ПДВ-а, односно, уколико у претходних 12 месеци оствари укупан промет већи од 8.000.000,00 динара, дужан је да се евидентира у систему ПДВ-а и да од дана евидентирања поступа у складу са Законом о порезу на додату вредност.

ФАКТУРИСАЊЕ УТРОШЕНЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ У ИЗНАЈМЉЕНОМ ОБЈЕКТУ

Питање:

Користимо објекат који је у власништву Агенције за имовину АП Војводине, у којем је бројило за читавање струје. Објекат је уступљен Општинској управи Нови Бечеј на чување. Да ли они нама могу да фактуришу утрошену електричну енергију?

Одговор:

Имајући у виду да, како наводите, Општинска управа хоће да пребаци утрошену електричну енергију на фирму која користи објекат (што значи и троши ел. енергију), то може да учини на следећи начин:

1) Ако Општинска управа није обвезник ПДВ-а, трошак ел. енергије по рачуну рефундираће од фирме – корисника објекта, при чему, ако је фирма обвезник ПДВ-а, НЕМА право на одбитак ПДВ-а исказаног на рачуну продавца ел. енергије.

2) Ако је Општинска управа обвезник ПДВ-а, трошак ел. енергије по рачуну наплатиће од фирме – корисника објекта као износ закупнине (ако не постоји друга закупнина), при чему, ако је та фирма обвезник ПДВ-а, ИМА право на одбитак ПДВ-а исказаног на рачуну Општинске управе, под условом да је рачун издат у складу са чланом 42. Закона о ПДВ-у и да фирма испуњава услове за право на одбитак ПДВ-а, сходно члану 28. Закона о ПДВ-у.

Међутим, ако је Општинска управа обвезник ПДВ-а који од фирме – корисника објекта наплаћује неку накнаду (закупнину), трошак ел. енергије по рачуну наплатиће од фирме као споредни трошак везан за закупнину, са стопом ПДВ-а од 20%. Такође, ако је та фирма обвезник ПДВ-а, ИМА право на одбитак ПДВ-а исказаног на рачуну Општинске управе, под условом да је рачун издат у складу са чланом 42. Закона о ПДВ-у и да фирма испуњава услове за право на одбитак ПДВ-а, сходно члану 28. Закона о ПДВ-у.

ПЛАЋАЊЕ ПДВ-А У МЕЂУНАРОДНОМ ПОСРЕДОВАЊУ

Питање:

Да ли предузетник који је у систему ПДВ-а, приликом посредовања у међународном транспорту плаћа порез на разлику у цени између улазне и излазне фактуре или је ослобођен плаћања ПДВ-а по члану 24. став 1. тачка 17. Закона о ПДВ-у?

Одговор:

Чланом 24. став 1. тачка 17. Закона о порезу на додату вредност (у даљем тексту: Закон) прописано је пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза за услуге посредовања

Што се тиче плаћања, рок се најчешће дефинише уговором, тако да плаћање може да се изврши на бази уговора, тј. без рачуна. Ако закуподавцу то представља проблем, може да се изда предрачун који се не књижи и да плаћање буде извршено на основу тог предрачуна.

ФАКТУРЕ КА ИНОСТРАНСТВУ/ЛОКАЛНА КОМУНАЛНА ТАКСА

Питање:

- 1) Клијент има излазне фактуре ка иностранству. Да ли Народној банци мора да се шаље неки извештај?
- 2) Да ли, када је у питању новооснована фирма, за локалну комуналну таксу треба да се преда образац/пријаву или не, јер она то не плаћа?

Одговор:

1. У конкретном случају ради се о наплати потраживања од нерезидента (резидент испоставља фактуру нерезиденту за набавку добара или услуга), што значи да се мора прво видети шта је прецизирано у Закону о девизном пословању („Сл. гласник РС”, бр. 62/2006, 31/2011, 93/2012 – др. закон, 119/2012 и 139/2014). Према одредбама члана 3. овог закона, плаћање, наплаћивање и пренос по текућим пословима између резидената и нерезидената врши се слободно, у складу са овим законом. Плаћања и преноси по основу текућих послова обухватају, без ограничења:

- 1) плаћања по основу спољнотрговинских послова и по другим текућим пословима са иностранством, у смислу закона који уређује спољнотрговинско пословање;
- 2) плаћања по основу отплате дела главнице и камата на кредите;
- 3) повраћај средстава уложених у инвестиције, као и пренос у иностранство и унос добити по основу директних инвестиција;
- 4) преносе у корист физичких лица по основу пензија, инвалиднина и осталих социјалних примања; преносе по основу пореза и такси, међудржавне сарадње, ликвидираних штета по основу уговора о осигурању; преносе по основу правноснажних и извршних одлука; преносе по основу добитака у играма на срећу, накнада за концесије, чланарина и казни (пенала) и друге преносе, као и преносе по основу износа трошкова потребних за издржавање породице.

Дакле, као што се из цитираног члана Закона види, нема обавезе пријављивања НБС када је у питању наплата од нерезидента.

2. Када је у питању плаћање локалне комуналне таксе, локалне самоуправе имају могућност наплате различитих комуналних такса јер је чланом 15. Закона о финансирању локалне самоуправе прописано да локалне комуналне таксе могу да се уводе за разне намене (истицање фирме, коришћење рекламних паноа, држање моторних друмских и прикључних возила, коришћење простора на јавним површинама, држање средстава за игру, коришћење слободних површина за кампове, заузеће јавне површине грађевинским материјалом и за извођење грађевинских радова и сл.).

Под претпоставком да се у овом питању ради о локалној комуналној такси за истицање фирме на пословном простору, овај закон прописује ослобођење од таксе за предузетнике и правна лица која су, према закону којим се уређује рачуноводство, разврстана у мала правна лица (осим предузетника и правних лица која обављају следеће делатности: банкарства; осигурања имовине и лица; производње и трговине нафтом и дериватима нафте; производње и трговине на велико дуванским производима; производње цемента; поштанских, мобилних и телефонских услуга; електропривреде; казина, коцкарница, кладионица, бинго сала и пружања коцкарских услуга и ноћних барова и дискотека), а имају годишњи приход до 50.000.000 динара.

Чланом 18. истог закона прописано је да се актом скупштине јединице локалне самоуправе којим се уводи локална комунална такса, утврђују обвезници, висина, олакшице, рокови и начин плаћања локалне комуналне таксе.

Сходно наведеном, мора се видети како је дефинисано у одлуци конкретне локалне самоуправе да ли лица која не плаћају таксу (ако је у питању такво лице) подносе обавештење/пријаву или не.

КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ЗА ЈАНУАР 2018. ГОДИНЕ

Ред. бр.	ВРСТА И ОПИС ОБАВЕЗЕ	Датум обавезе
Обавезе по основу Закона о акцизама		
1.	Произвођачи нискоалкохолних пића који су на дан 31. 12. 2015. г. имали произведена ова пића која садрже више од 1,2%, а највише до 5% вол алкохола, надлежној Пореској управи достављају податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха	10. 1. 2018.
2.	Уплата акцизе обрачунате, осим за ел. енергију, за период 16–31. децембра 2017. г.	15. 1. 2018.
3.	Подношење ПП ОАЕЛ и уплата акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу за децембар 2017. г.	15. 1. 2018.
4.	Обвезници акцизе на кафу произведену у Републици достављају пописне листе са стањем залиха кафе на дан 31. 12. 2017. године, 15 дана од пописа	15. 1. 2018.
5.	Обвезници акцизе на цигарете и алкохолна пића достављају податак о оштећеним и неутрошеним акцизним маркицама	15. 1. 2018.
6.	Произвођачи односно увозници дуванских прерађевина достављају Управи за дуван Извештај о утврђеној укупној вредности свих дуванских прерађевина и укупној количини дуванских прерађевина пуштених у промет у Р. Србији, за сваку марку дуванских прерађевина, по свим малопродајним ценама посебно, у периоду од 1. 1. до 31. 12. 2017. г.	15. 1. 2018.
7.	Подношење четвртог кварталног обрачуна акцизе (за период 1. 1 – до 31. 12. 2017)	22. *1. 2018.
8.	Подношење захтева на Обрасцу РЕФ-Г за рефакцију акцизе за деривате нафте и биотечности набављене за грејање (по истеку месеца)	22. *1. 2018.
9.	Подношење захтева на Обрасцу РЕФ-Т за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биогорива из члана 9. став 1. тач. 3), 5) и 7) Закона, који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе (по истеку квартала)	22. *1. 2018.
10.	Подношење захтева на Обрасцу РЕФ-ЕТЕ, са прилозима РЕФ-ЕТЕа и РЕФ-ЕТЕб, за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности из члана 9. став 1. тач. 3) и 7) Закона, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије (по истеку квартала)	22. *1. 2018.
11.	Подношење захтева на Обрасцу РЕФ-И, са прилозима РЕФ-Иа и РЕФ-Иб, за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5) и 6) Закона, који се користе за индустријске сврхе (по истеку квартала)	22. *1. 2018.
12.	Уплата акцизе обрачунате за период 1–15. јануара 2018. г.	31. 1. 2018.

Ред. бр.	ВРСТА И ОПИС ОБАВЕЗЕ	Датум обавезе
5.	Плаћање доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере за претходни месец – по решењу ПУ	15. 1. 2018.
6.	Уплата комуналне таксе за истицање фирме за децембар 2017. г.: - за град Београд, - за остале општине у Р. Србији – према датуму на решењу	15. 1. 2018.
7.	Корисник, односно сопственик шума плаћа накнаду за коришћење шума и шумског земљишта	15. 1. 2018.
8.	Уплата доприноса за социјално осигурање на најнижу месечну основицу доприноса – послодавци који нису исплатили зараде за децембар 2017. г.	30. 1. 2018.
КАЛЕНДАР ПОСЕБНИХ ОБАВЕЗА КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА		
Закон о буџетском систему		
1.	Пренос трансферних средстава из буџета Републике јединици локалне самоуправе – ненаменски трансфери у висини једне дванаестине годишњег износа трансфера	25. 1. 2018.
Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава		
1.	Надлежни орган локалне власти једном месечно доставља министарствима надлежним за начин и контролу обрачуна и исплате зараде у јавним предузећима, Извештај о извршеној уплати средстава (разлика) по умањењу зарада/плата за месец децембар 2017. г.	10. 1. 2018.
Обавезе по подзаконским прописима		
1.	Директни корисници буџетских средстава на Обрасцу ИППЗ Министарству финансија достављају месечне извештаје о реализацији пројеката и програма који се финансирају из извора финансирања 11 – Примања од иностраних задуживања, за претходни период текуће године	5. 1. 2018.
2.	Јединице локалне власти Министарству финансија подносе Извештај о планираним и извршеним расходима за плате за месец децембар 2017. године на Обрасцу ПЛ-1 – Плате запослених код корисника буџета јединице локалне власти и Обрасцу ПЛ-2 – Број запослених код корисника буџета јединице локалне власти	15. 1. 2018.
3.	Директни и индиректни корисници буџетских средстава јединица локалне самоуправе достављају јединици локалне власти податке о планираним приходима и примањима (Образац 1) и планираним расходима и издацима (Образац 2 и Образац 2а), који у себи садрже промене настале по основу измена и допуна буџета у току буџетске године (ребаланс), по основу промене апропријација и по основу коришћења текуће буџетске резерве, као и податке о планираним и извршеним расходима за плате и броју запослених (Образац 4) за децембар 2017. године	15. 1. 2018.

* Чланом 80. став 5. Закона о општем управном поступку прописано је да ако последњи дан рока пада на дан у коме орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан.

* * *

ИЗНОС ЛИЧНИХ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ И ДРУГИХ ЛИЦА И ЊИХОВ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН – на основу просечне зараде у Републици у месецу новембру 2017. године од 65.609 динара

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1	2	3
РЕГРЕС за коришћење годишњег одмора	Исплата по овом основу обавезна је у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 6. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
НАКНАДА ЗА ИСХРАНУ у току рада	Исплата по овом основу обавезна је у висини утврђеној општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тачка 5. Закона о раду)	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
ТЕРЕНСКИ ДОДАТАК (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду, ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
ДОДАТАК ЗА ОДВОЈЕН ЖИВОТ	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
НАКНАДА ТРОШКОВА ПОГРЕБНИХ УСЛУГА запосленом у случају смрти брачног друга и деце, члановима уже породице у случају смрти запосленог	Према члану 119. тач. 2) Закона о раду, послодавац је обавезан на ове исплате до висине трошкова погребних услуга, а према приложеним рачунима	За запосленог и члана његове породице не опорезује се до 65.189 дин.
СОЛИДАРНА ПОМОЋ породици у случају смрти пензионисаног радника	Исплаћује се у складу са општим актом и уговором о раду	Неопорезиво до 65.189 дин.
ОТПРЕМНИНА ПРИЛИКОМ ОДЛАСКА У ПЕНЗИЈУ (старосна, инвалидска, породична)	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику ($65.609 \times 2 = 131.218$ дин.). Према Уредби о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС”, 98/07, 84/14 и 85/15), државном службенику или намештенику који одлази у пензију исплаћује се отпремнина у висини 125% од плате коју би остварио за месец који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, с тим што она не може бити нижа од две просечне зараде у Републици Србији према последњем коначном објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан исплате (тренутно: $2 \times 65.609 = 131.218$ дин.).	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку ($2 \times 65.609 = 131.218$ дин.), а на исплату преко тог износа плаћа се порез по стопи од 20% на основицу коју чини бруто приход умањен за 20% нормираних трошкова

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1	2	3
НОВЧАНЕ НАКНАДЕ, У СКЛАДУ СА ЧЛ. 21. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС” бр. 68/2015), за запослене за чијим је радом престала потреба	Запослени који су се изјаснили да прихватају престанак радног односа уз исплату једне од следећих новчаних накнада: 1) у висини 1/3 просечне плате, односно зараде запосленог исплаћене у претходна три месеца која претходе месецу престанка радног односа, односно у висини 1/3 просечне зараде у Републици Србији за месец који претходи месецу престанка радног односа, према податку републичке статистике, у зависности од тога шта је за запосленог повољније, увећане за 30% за сваку годину рада у радном односу у јавном сектору, с тим да укупна висина новчане накнаде не може бити већа од 8.000 евра у динарској противвредности – за запослене којима на дан престанка радног односа недостаје више од две године до испуњења услова за пензију, у складу са прописима о ПИО;	Неопорезиво до износа утврђеног права из претходне колоне, сходно чл. 9. став 1. тачка 19) Закона о порезу на доходак грађана
	2) у висини шест просечних зарада у Републици Србији за месец који претходи месецу престанка радног односа, према податку републичке статистике – за запослене којима на дан престанка радног односа недостаје до две године до испуњења услова за пензију, у складу са прописима о ПИО;	
	3) у висини четири просечне зараде у Републици Србији за месец који претходи месецу престанка радног односа, према податку републичке статистике – за запослене који на дан престанка радног односа испуњавају услове за превремену пензију, у складу са прописима о ПИО.	

* * *

ТЕМА БРОЈА

НОВИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ОБРАЧУН ЗАРАДА У 2018. ГОДИНИ

Последње измене Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (објављене у „Службеном гласнику РС” број 113/2017 од 17. 12. 2017. године) донеле су значајне измене и у обрачуна зарада запослених за 2018. годину, о чему ће детаљније бити речи у наставку.

1. Нови неопорезиви износ за зараде

Према члану 15а. став 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, др. 24/2001, 80/2002, 80/2002 – др. закон, 135/2004, 62/2006, 65/2006, 31/2009, 44/2009, 18/2010, 50/2011, 91/2011 – Одлука УС РС, 93/2012, 114/2012 – Одлука УС РС, 47/2013, 48/2013, 108/2013, 57/2014, 68/2014 – др. закон, 112/2015 и 113/2017 – у даљем тексту: Закон о порезу), основицу пореза на зараде чини исплаћена односно остварена зарада. Према иновираним ставу 2. истог члана, **основицу пореза на зараде чини зарада из члана 13. ст. 1. и 3, чл. од 14. до 14б и члана 15б Закона о порезу, умањена за износ од 15.000 динара месечно за лице које ради са пуним радним временом.**

Као што се види, једна од битних новина у Закону о порезу јесте повећавање са досадашњих 11.790 динара на 15.000 динара неопорезивог износа зараде. По основу ове мере стварају се услови за даље фискално растерећење зарада, што ће допринети стимулисању нових запошљавања.

У вези са овом новом пореском олакшицом треба имати у виду да ће се неопорезиви износ од 15.000 динара примењивати приликом обрачуна и плаћања пореза на зараде почев од зараде за месец јануар 2018. године, а садашњи неопорезиви износ од 11.790 динара примењује се закључно са исплатом зараде за месец децембар 2017. године. Другим речима: током целе 2018. године послодавци ће имати ову пореску олакшицу на зараде, почев од тренутка када исплаћују зараде за месец јануар 2018. године, без обзира на то када ту исплату врше у току календарске 2018. године. Прво усклађивање за неопорезиви износ зараде од 15.000 динара врши се почев од 2019. године.

Према томе, на све исплате зарада које смо навели, осим на примања из члана 13. став 2. и 4. Закона о порезу, која се односе на:

- уговорену накнаду и друга примања која се остварују обављањем привремених и повремених послова на основу уговора закљученог непосредно са послодавцем, као и на основу уговора закљученог преко омладинске или студентске задруге, осим са лицем до навршених 26 година живота, ако је на школовању у установама средњег, вишег и високог образовања, и
- примања која запослени у вези са радом код послодавца оствари од лица које се, у смислу закона који уређује порез на добит правних лица, сматра повезаним лицем с послодавцем, основица за порез на зараде умањује се за 15.000,00 динара месечно за пуно радно време запосленог.

Треба указати и на новину у члану 15б Закона о порезу, који у ставу 1. регулише основицу пореза за физичка лица – резиденте Републике који су упућени у иностранство ради обављања послова за правна лица – резиденте Републике, а коју чини износ зараде коју би, у складу са општим актом и уговором о раду, остварили у Републици на истим или сличним пословима по умањењу за 15.000 динара. Због недоумица у пракси, у овај члан је додат став 2. који прецизира да исти порески третман као и претходно споменута лица имају и **резиденти Републике који су упућени у иностранство на стручно оспособљавање и усавршавање за потребе послодавца,**

Ред. бр.	Позиција	Износ
1.	Основица за обрачун доприноса	35.386,53
2.	Збирни доприноси на терет запосленог (19,90% на ред. бр. 1)	7.041,92
3.	Умањење пореске основице	11.790,00
4.	Основица за обрачун пореза (ред. бр. 1 - ред. бр. 3)	23.596,53
5.	Порез (10% на ред. бр. 4)	2.359,65
6.	Зарада за исплату (ред. бр. 1 - ред. бр. 2 - ред. бр. 5)	25.984,96
7.	Збирни доприноси на терет послодавца (17,90% на ред. бр. 1)	5.758,95

Као што је речено, послодавци који исплаћују минималну зараду, обавезни су да запосленима који примају ову зараду исплате и увећање за „минули рад”, топли оброк и регрес, као и друга увећања која запослени оствари у току месеца (ноћни рад, рад на празник, прековремени рад и сл.). Укупан збир ових примања чини исплату запосленом, па ако је она већа од најниже основице, формула за превођење у бруто је (за децембар 2017. године):

$$\text{Бруто минимална зарада} = (\text{Нето минимална зарада} - 1.179,00) : 0,701,$$

при чему су:

- 19,90% – стопа збирних доприноса за социјално осигурање на терет запосленог;
- 10% – пореска стопа на плате;
- 0,701 – коефицијент добијен из односа $[100 - (10 + 19,90)] / 100$;
- 1.179,00 дин. – 10% од неопорезивог износа плате од 11.790,00 дин.

Међутим, ако је обрачуната нето минимална зарада запосленог мања од најниже основице доприноса (због неизвршења норме и сл.), која од бруто износи 23.053 динара, утврђени нето износ минималне зараде преводи се у бруто износ помоћу формуле:

$$\text{Бруто минимална зарада} = [(\text{Нето зарада} + 0,199 \times \text{НнО}) - (11.790 \times 10\%)] : 0,90,$$

при чему је:

- 0,199 – стопа збирних доприноса за социјално осигурање на терет запосленог;
- НнО – важећа најнижа основица доприноса;
- 0,90 – коефицијент утврђен на основу пореске стопе од 10% $(100 - 10 = 90 : 100)$;
- 11.790 дин. – пореска олакшица на зараде.

Претходна формула скраћено гласи:

$$\text{Бруто минимална зарада} = [(\text{Нето зарада} + 4.587,55) - (1.179,00)] : 0,90,$$

$$\text{Бруто минимална зарада} = (\text{Нето зарада} + 3.408,55) : 0,90.$$

Ова формула примењује се закључно са исплатом минималне зараде за месец децембар 2017. године, а пошто се од исплате зарада за месец јануар 2018. године примењује ново пореско ослобођење на зараде од 15.000 динара, примењиваће се формуле које су наведене у делу 5г за редовне зараде.

* * *

ГОДИНА ПОСТОЈАЊА

ИНГ-ПРО

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

SUDSKO-
ADVOKATSKI
ROKOVNIK

SAVETOVANJA

LEGE ARTIS
PROPISI U
PRAKSI

JAVNE
NABAVKE

POSLOVNI
SAVETNIK

ČETVRT VEKA SA VAMA

STRUČNI
KOMENTARI

PROPISI.NET
ELEKTRONSKO PRAVNO IZDANJE

ING-PRO